

**PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY SPECJALNEJ PRZYSPOSABIAJĄCEJ DO PRACY
IM. ZOFII KSIĄŻEK – BREGUŁOWEJ
W SPECJALNYM OŚRODKU
SZKOLNO – WYCHOWAWCZYM DLA DZIECI
I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ
W DĄBROWIE GÓRNICZEJ**

Wrzesień 2022 r.

SPIS TREŚCI

1. Podstawy prawne Programu	3
2. Wstęp.....	5
3. Wartości, wokół których zbudowany jest program.....	9
4. Wzorzec sylwetki absolwenta.....	10
5. Cele główne programu oraz zadania do realizacji w poszczególnych obszarach rozwoju ucznia.....	12
6. Diagnoza potrzeb i problemów w środowisku szkolnym	14
7. Źródła zewnętrznego wsparcia wychowawczego i profilaktycznego.....	21
8. Strategia wychowawczo – profilaktyczna szkoły.....	22
9. Monitoring i ewaluacja działań profilaktycznych.....	30
10. Działania wychowawczo – profilaktyczne.....	31

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Niniejszy Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym i wychowawczym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Jest dostosowany do potrzeb i możliwości rozwojowych uczniów oraz naszego środowiska szkolnego. Program opracowany został w oparciu o:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.);
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (tekst jedn. Dz. U. z 1991r. nr 120, poz. 526);
- Ustawa z 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz. U. z 2019r. poz. 2215 oraz z 2021r. poz. 4 ze zm.);
- Ustawa z 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2020r. poz. 1327 oraz z 2021r. poz. 4 i 1237);
- Ustawa z 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2021r. poz. 1082 ze zm.);
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2021r. poz. 1119 ze zm.) ;
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2020r. poz. 2050 ze zm.);
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2021r. poz. 276);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2018 poz. 214);

- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982r. (tekst jedn. Dz. U. 2018r. poz. 969 ze zm.);
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. (tekst jedn. Dz. U. z 2021r. poz. 1249);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020r. poz. 1309);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2020r. poz. 1280 ze zm.);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2020r. poz. 685 ze zm.);
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (tekst jedn. Dz. U. z 2020r. poz. 360 ze zm.);
- Ustawa Kodeks Cywilny z dnia 23 kwietnia 1964r. (tekst jedn. Dz.U. z 2020r. poz. 1740 ze zm.);
- Ustawa Kodeks Karny z dnia 6 czerwca 1997r. (tekst jedn. Dz. U. 2021r. poz. 1023);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn. Dz.U. 2020 poz. 1386 ze zm.);
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023;
- Ustawa z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. 2020 poz. 374 ze zm.).

II. WSTĘP

Społeczność Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej tworzą uczniowie, ich rodzice/ opiekunowie prawni oraz nauczyciele i pracownicy administracyjni.

Nadrzędnym celem działań wychowawczo – profilaktycznych Ośrodka jest wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia w bezpiecznej atmosferze i aktywnej współpracy z rodzicami i środowiskiem. Wychowanie człowieka jest procesem złożonym i wymagającym czasu. Pierwszymi, a zarazem głównymi wychowawcami dzieci są ich rodzice. Działania wychowawcze pracowników Ośrodka, mają wspomóc rodziców i stworzyć uczniom warunki do prawidłowego przebiegu tego procesu. Program Wychowawczo – Profilaktyczny Ośrodka, to zaplanowana praca nad formowaniem osobowości młodego człowieka, to stymulowanie jego rozwoju emocjonalnego i społecznego, rozumianego jako współpraca i współistnienie w grupie społecznej, w taki sposób, który umożliwia rozwój i realizację własnych potrzeb. Program zmierza do wyposażenia ucznia w taką wiedzę i umiejętności, aby rozumiał, prawidłowo interpretował i umiejętnie stosował obowiązujące normy i wartości, aby mógł on zbudować twórczą i dojrzałą osobowość. Program Wychowawczo – Profilaktyczny Ośrodka powstał po przeprowadzeniu analizy potrzeb uczniów, rodziców i nauczycieli. Program integruje uniwersalne wartości promowane przez Ośrodek. Kierując się zasadami zapisanymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Deklaracji Praw Człowieka, pakiecie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji Praw Dziecka, za podstawę nauczania i wychowania przyjmując uniwersalne zasady etyki, stawiamy sobie za cel rozwijanie u wychowanków poczucia odpowiedzialności, miłości do ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Wychowanie i profilaktyka ukierunkowane są na różne cele. Wychowanie służy wspieraniu wychowanka w rozwoju, zaś profilaktyka to interwencja

kompensująca niedostatki wychowania. Zakresy profilaktyki i wychowania mają obszar wspólny, który stanowi działania budujące odporność na potencjalne zagrożenia. Natomiast wspólny aspekt wartości i norm, w nawiązaniu do prowadzonych działań, wzmacnia ich skuteczność.

MISJA OŚRODKA

„W życiu każdy czyn powstaje z wielkiego marzenia”

Zofia Książek – Bregułowa

Naszym celem jest wychowanie człowieka tolerancyjnego, świadomego swoich praw i obowiązków, aktywnego, optymistycznego i ciekawego świata. Zapewniamy specjalistyczną pomoc wychowankom poprzez przygotowanie ich do samodzielnego i efektywnego życia i funkcjonowania w społeczeństwie. Wspomagamy rodzinę w procesie wychowania i kształtowania właściwych postaw społecznych i patriotycznych.

WIZJA OŚRODKA

Bazą pozwalającą określić wizję Ośrodka są wypracowane metody wzbogacone o priorytety uwzględniające założenia polityki oświatowej.

Celem tak rozumianego rozwoju jest szkoła, w której:

- Wyrównywane są szanse edukacyjne poprzez indywidualizację procesu nauczania i wychowania.
- Szanowane są prawa człowieka do wszechstronnego rozwoju poprzez zdobywanie wiedzy i umiejętności świadomego wyrażania samego siebie.

- Uczniowie przygotowani są do aktywnego życia w społeczeństwie zgodnie z powszechnie przyjętymi zasadami tolerancji, z uwzględnieniem potrzeb własnych oraz innych ludzi.
- Kadra posiada specjalistyczne przygotowanie do nauczania, prawidłowej rehabilitacji i rewalidacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
- Pedagodzy stosują autorskie projekty, nowatorskie metody i formy pracy, w oparciu o najnowsze zasady pedagogiki.
- Rozwijamy postawę szacunku dla dziedzictwa narodowego oraz poczucie przynależności do społeczności europejskiej.
- Wspieramy uczniów w rozpoznawaniu predyspozycji i określaniu dróg ich edukacji.
- Wspomaga się uczniów w zdobywaniu, pogłębianiu wiedzy i umiejętności oraz zapewnia warunki do prawidłowego rozwoju psychofizycznego dzięki nowoczesnemu wyposażeniu.
- Rodzice są partnerami w planowaniu i podejmowaniu działań opiekuńczo – wychowawczych. Współtworzą prawo szkolne oraz uczestniczą w realizacji zadań dydaktyczno – rewalidacyjnych.
- W sytuacjach kryzysowych (np. pandemia COVID-19) zapewniona jest dodatkowa opieka i pomoc wzmacniające poczucie bezpieczeństwa uczniów i wspierające rodzinę.
- Uczniowie wychowywani i edukowani są w poczuciu odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Nadrzędnym celem pracy Ośrodka jest zapewnienie dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością optymalnego rozwoju psycho – fizycznego na miarę ich możliwości w atmosferze bezpieczeństwa. Praca edukacyjno – wychowawcza oraz terapeutyczna dostosowana do specjalnych potrzeb i możliwości ucznia z niepełnosprawnością polega na:

- Przygotowaniu wychowanka do funkcjonowania w życiu codziennym, prowadzącym do niezależności w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych.
- Kształtowaniu umiejętności porozumiewania się z otoczeniem w najpełniejszy sposób (werbalnie lub pozawerbalnie).

- Kształtowaniu umiejętności uczestniczenia w różnych formach życia społecznego na równi z innymi członkami danej społeczności w oparciu o ogólnie przyjęte normy współżycia społecznego.
- Wsparciu ucznia w dążeniu do samoakceptacji, samorealizacji i budowaniu adekwatnego poczucia własnej wartości.

Zapewniamy wychowankom pomoc psychologiczno – pedagogiczną, wszechstronną edukację, zajęcia rewalidacyjne, terapie, opiekę i wychowanie oraz możliwość rozwijania zainteresowań i talentów. Traktujemy uczniów indywidualnie i podmiotowo, kształtujemy u wychowanków poczucie własnej tożsamości stwarzając im warunki niezbędne do optymalnego rozwoju. Przygotowujemy wychowanków do wykonywania pracy zawodowej, aby realizowali swoje życiowe plany i marzenia.

III. WARTOŚCI, WOKÓŁ KTÓRYCH ZBUDOWANY JEST PROGRAM

Wartości istotne dla indywidualnego rozwoju ucznia:

- Poznanie swoich mocnych stron, dostrzeganie i docenianie własnych sukcesów w celu kształtowania i wzmacniania pozytywnego poczucia własnej wartości.
- Rozwijanie samodzielności, niezależności i odpowiedzialności w celu radzenia sobie w sytuacjach życia codziennego.
- Kształtowanie zdolności do samokontroli i samooceny.
- Rozwijanie troski o własne zdrowie, sprawność fizyczną i dobrą kondycję psychiczną.
- Efektywne zarządzanie własnym czasem.

Wartości istotne dla prawidłowego funkcjonowania w grupie:

- Budowanie wzajemnego szacunku opartego na tolerancji, akceptacji i rozumieniu innych ludzi.
- Umiejętność pracy w zespole.
- Kształtowanie osobowości otwartej na potrzeby oraz uczucia drugiego człowieka.
- Przewidywanie konsekwencji własnego postępowania, podejmowanie odpowiedzialnych decyzji.
- Przestrzeganie zasad kulturalnego zachowania.
- Rozwijanie poczucia wspólnoty grupowej i podejmowanie wspólnych decyzji.
- Dbanie o przyjazną atmosferę w grupie, kultywowanie tradycji, zwyczajów i świąt klasowych, organizowanie imprez okolicznościowych integrujących uczniów i nauczycieli.
- Rozwijanie wyobraźni, budzenie wrażliwości estetycznej.

IV. WZORZEC SYLWETKI ABSOLWENTA

Efektem oddziaływań w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym jest uczeń przygotowany do samodzielnego, odpowiedzialnego i efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym z uwzględnieniem jego możliwości oraz potrzeb. Zgodnie z oczekiwaniami absolwent Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy będzie znał, rozumiał i akceptował normy i zasady społecznie uznawane. Umiejętnie dla dobra swojego oraz innych wykorzysta wiedzę i kompetencje zdobyte podczas nauki. Będzie aktywnie uczestniczył w różnych formach życia społeczno – kulturalnego kraju.

Sylwetka absolwenta w poszczególnych sferach funkcjonowania:

WIEDZA:

- Jest wyposażony w podstawową wiedzę i przygotowany do pełnienia określonych ról w dorosłym życiu.
- Posiada zainteresowania zgodne z umiejętnościami i zdolnościami.
- Zna swoją małą ojczyznę i region, w którym funkcjonuje.
- Zna swoje prawa i obowiązki.
- Zna swoje mocne strony i ograniczenia.

ZDROWIE:

- Dbą o własne zdrowie i higienę osobistą.
- Zna swoje ciało i jego potrzeby.
- Jest wolny od uzależnień.
- Jest sprawny fizycznie na miarę swoich możliwości.
- Potrafi udzielić pierwszej pomocy.

- Potrafi zachować się asertywnie.
- Potrafi aktywnie odpoczywać.

UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNE:

- Potrafi zastosować w praktyce wiedzę i umiejętności.
- Umiejętnie korzysta z pomocy naukowych oraz różnych źródeł informacji.
- Potrafi współpracować w zespole.
- Ponosi odpowiedzialność za podjęte decyzje.

OTOCZENIE I PRZYRODA:

- Zna podstawowe prawa przyrody i je szanuje.
- Zna zagrożenia środowiska i potrafi im przeciwdziałać.
- Docenia wpływ naturalnego środowiska na zdrowie.
- Ma świadomość swojej roli w kształtowaniu środowiska naturalnego.

SFERA SPOŁECZNA:

- Jest otwarty na świat i drugiego człowieka.
- Słucha, rozmawia, rozumie, pomaga, jest tolerancyjny.
- Przestrzega norm społecznych i szanuje prawa innych.
- Jest kulturalny.
- Jest wrażliwy na potrzeby innych.

SFERA EMOCJONALNA:

- Jest życzliwie nastawiony do świata i ludzi.
- Wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu złożonych problemów.
- Jest zdolny do dokonywania właściwych wyborów.

V. CELE GŁÓWNE PROGRAMU ORAZ ZADANIA DO REALIZACJI W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH ROZWOJU UCZNIA

CELE GŁÓWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO:

- Wspomaganie ucznia w jego wszechstronnym rozwoju oraz ochrona przed zagrożeniami współczesnego świata.
- Podejmowanie działań promujących zdrowie, bezpieczeństwo, kulturę.
- Zapobieganie przemocy, agresji, nietolerancji.
- Podejmowanie działań kształtujących kulturę osobistą, postawę patriotyczną oraz postawę szacunku wobec otaczającego świata.

ZADANIA DO REALIZACJI W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH ROZWOJU UCZNIA:

Rozwój intelektualny

- Aktywizacja uczniów do rozwijania swoich zainteresowań i kreatywnego myślenia.
- Mobilizowanie uczniów do systematyczności i rzetelności w nauce.

- Praca z uczniem o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.

Rozwój społeczny i emocjonalny uczniów

- Stwarzanie sytuacji wychowawczych, sprzyjających pozytywnemu wyrażaniu własnych uczuć i emocji.
- Uczenie szacunku dla innych ludzi oraz siebie samego.
- Kształtowanie postawy tolerancji i poszanowania dla innych kultur i tradycji.
- Stwarzanie sytuacji wychowawczych integrujących uczniów szkoły.
- Wdrażanie uczniów do bezpiecznych zachowań i przestrzegania dyscypliny.
- Kształtowanie umiejętności interpersonalnych i intrapsychicznych.
- Kształcenie samorządności oraz postaw patriotycznych i obywatelskich.
- Upowszechnienie i respektowanie praw dziecka i ucznia.
- Kultywowanie tradycji i zwyczajów regionu.

Rozwój duchowy i moralny

- Kształtowanie hierarchii wartości.
- Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro.
- Rozwój osobisty.
- Zapoznanie z dorobkiem kultury oraz z tradycjami narodu i regionu.

Rozwój fizyczny uczniów

- Przestrzeganie zasad zdrowego stylu życia.
- Wdrażanie do właściwego wykorzystania czasu wolnego.

- Kształtowanie właściwych postaw wobec świata przyrody.

VI. DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW W ŚRODOWISKU SZKOLNYM

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego został opracowany na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji dydaktyczno – wychowawczej w placówce w oparciu o:

- Występujące w środowisku szkolnym potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynniki chroniące i czynniki ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
- Obserwację uczniów na zajęciach dydaktycznych, wychowawczych oraz specjalistycznych, wycieczkach i uroczystościach szkolnych.
- Wyniki ewaluacji wewnętrznej dotyczącej sytuacji wychowawczej oraz pozwalającej ocenić występujące zagrożenia.
- Wnioski z pracy zespołów zadaniowych i przedmiotowych.
- Wnioski z nadzoru pedagogicznego.
- Wnioski poobserwacyjne z nauczania stacjonarnego i zdalnego w roku szkolnym 2021/2022.

Pozostałe źródła informacji wykorzystana w konstruowaniu Programu Wychowawczo – Profilaktycznego:

- Dokumentacja z dotychczas realizowanych w Szkole programów profilaktycznych.
- Dokumentacja z podjętych działań interwencyjnych – dokumentacja pedagoga oraz psychologa szkolnego, wychowawców, wpisy do dzienników szkolnych i zeszytów obserwacji.

- Analiza osiągnięć szkolnych – na podstawie klasyfikacji końcoworocznej w roku szkolnym 2021/2022.
- Analiza frekwencji za rok szkolny 2021/2022.

Podstawowym celem diagnozy było zebranie informacji dotyczących występowania i rozmiarów sytuacji trudnych oraz zachowań ryzykownych uczniów takich, jak:

- Używanie substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, papierosy i inne).
- Agresja i przemoc wśród dzieci i młodzieży.
- Cyberprzemoc.
- Trudności szkolne.
- Brak troski o własne zdrowie.
- W związku z sytuacją pandemiczną, m.in. zaburzenie relacji interpersonalnych, ograniczenie kontaktów społecznych, poczucie alienacji, zachowania depresyjne, stany lękowe, myśli oraz zachowania suicydalne, nasilenie już istniejących zaburzeń psychicznych, przemoc w rodzinie.

Dzięki powyższej diagnozie uzyskaliśmy informacje dotyczące potrzeb uczniów w następujących obszarach:

- Zdrowy styl życia i alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu.
- Komunikacja w relacjach nauczyciel – uczeń, uczeń – rodzic, uczeń – uczeń.
- Funkcjonowanie społeczno – emocjonalne.
- Realizacja obowiązku szkolnego.
- Poczucie bezpieczeństwa w szkole.
- Motywacja do nauki.

- Skutki izolacji społecznej, spowodowanej sytuacją pandemii.

MAPA ŚRODOWISKOWA

CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH I CZYNNIKÓW RYZYKA W SZKOLE

CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z JEDNOSTKĄ	CZYNNIKI CHRONIĄCE WSPÓLNE DLA ZACHOWAŃ PROBLEMOWYCH ZWIĄZANE Z JEDNOSTKĄ
• Poszukiwanie wrażeń. • Nieadekwatna ekspresja gniewu. • Zaburzenia w zachowaniu. • Przemoc. • Niepowodzenia szkolne. • Niska zaradność życiowa. • Brak internalizacji norm społecznych. • Relacje z dysfunkcyjnym środowiskiem rówieśniczym. • Niska samoocena. • Deprecjonowanie siebie. • Presja rówieśnicza. • Izolacja społeczna. • Uzasadnione długotrwałe korzystanie z urządzeń elektronicznych w czasie pandemii.	• Czytelne wartości, normy, zasady. • Przekonanie o szkodliwości środków psychoaktywnych. • Docenianie osiągnięć szkolnych. • Motywacja do nauki. • Kompetencje społeczne. • Zaangażowanie społeczne. • Umiejętności życiowe. • Aspiracje życiowe i cele życiowe. • Poczucie własnej tożsamości. • Samodyscyplina i samoregulacja. • Sukcesy szkolne. • Atmosfera szkolna motywująca do nauki. • Aktywność poznawcza ucznia. • świadomość konieczności stosowania działań prozdrowotnych.

CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z GRUPĄ RÓWIEŚNICZĄ	CZYNNIKI CHRONIĄCE WSPÓLNE DLA ZACHOWAŃ PROBLEMOWYCH ZWIĄZANE Z GRUPĄ RÓWIEŚNICZĄ
• Zachowania problemowe rówieśników. • Aprobata zachowań niepożądanych wśród rówieśników. • Presja rówieśnicza. • Brak umiejętności społecznych. • Modelowanie postaw negatywnych, nieakceptowanych. • Niedobór relacji rówieśniczych.	• Konstruktywne i bogate doświadczenia społeczne i poznawcze. • Pozytywna aktywność społeczna. • Przynależność do grupy o pozytywnym charakterze. • Zaangażowanie w grupowe zajęcia pozalekcyjne. • Pozytywna kontrola rówieśnicza. • Zasady, wartości i normy ważne w szkolnej społeczności. • Relacja rówieśnicza pojmowana jako wartość.

CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z RODZINĄ	CZYNNIKI CHRONIĄCE WSPÓLNE DLA ZACHOWAŃ PROBLEMOWYCH ZWIĄZANE Z RODZINĄ
• Kryzys wartości rodziny. • Dysfunkcja rodziny. • Brak pozytywnych wzorców zachowań. • Wśród dorosłych. • Niestabilna sytuacja socjalno – bytowa.	• Świadomość społeczna. • Rola relacji dziecko – rodzic. • Kompetencje wychowawcze rodziców.

• Brak umiejętności skutecznego radzenia sobie z konsekwencjami pandemii.	
---	--

Zadania programu wychowawczo – profilaktycznego wynikające z przeprowadzonej diagnozy:

- Integrowanie i reintegrowanie grup klasowych i społeczności szkolnej.
- Podnoszenie samooceny uczniów.
- Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym oraz przemocowym (agresja słowna, czynna, cyberprzemoc).
- Kształcenie i doskonalenie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami, szczególnie związanymi z wcześniejszym brakiem kontaktów rówieśniczych.
- Wsparcie dziecka i rodziny w sytuacjach trudnych i zagrażających.
- Kształtowanie kompetencji związanych z rozpoznawaniem zachowań i sytuacji ryzykownych oraz uczenie umiejętności podejmowania racjonalnych wyborów.
- Doskonalenie i rozwijanie umiejętności przeciwstawiania się destrukcyjnemu naciskowi rówieśników i dorosłych bez użycia przemocy.
- Podnoszenie kompetencji wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli.
- Roztropne, wyważone korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno – komunikacyjne.
- Podejmowanie współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę w realizowaniu zadań z zakresu wychowawczo – profilaktycznego.
- Włączanie uczniów i rodziców w akcje lokalne o charakterze wychowawczo – profilaktycznym.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023:

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
5. Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.
6. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
7. Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

Realizacja Programu Wychowawczo – Profilaktycznego odbywa się poprzez:

- Organizowanie systematycznych działań informacyjno – edukacyjnych dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

- Organizowanie spotkań wychowawczych z rodzicami (problemowych, tematycznych – pedagogizacja).
- Organizowanie w szkole wydarzeń tematycznych (happeningi, konkursy, przedstawienia, debaty wewnętrzne).
- Utrzymanie przyjaznego klimatu (poprawna komunikacja, relacje pomiędzy nauczycielami i uczniami, udzielanie emocjonalnego wsparcia młodzieży, szczególnie w trudnych dla nich sytuacjach) sprzyjającego procesowi dydaktycznemu i wychowawczemu.
- Modelowanie właściwych postaw przez nauczycieli.
- Kształtowanie systemu wartości uczniów – czerpanie z wzorców osobowych.
- Nabywanie umiejętności społecznych przez uczniów.
- Przestrzeganie procedur szkolnych wobec palenia, picia alkoholu i odurzania się narkotykami.
- Tworzenie warunków do wchodzenia w sytuacje społeczne.
- Budowanie dobrej współpracy z rodzicami i pozyskiwanie ich jako sojuszników działań wychowawczych oraz profilaktycznych prowadzonych przez nauczycieli.
- Pomoc uczniom mającym problemy w nauce.
- Wczesne rozpoznawanie problemów i trudności u uczniów z grup ryzyka i kierowanie ich do psychologa, pedagoga i innych specjalistów.
- Kierowanie uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym (w porozumieniu z rodzicami) do instytucji udzielających wsparcia dziecku i rodzinie.
- Udostępnianie uczniom i rodzicom informacji o specjalistycznej pomocy pozaszkolnej.
- Szkolenie kadry pedagogicznej w zakresie profilaktyki zagrożeń oraz umiejętności wychowawczych.
- Współpraca z instytucjami uprawnionymi do udzielania pomocy w realizacji szkolnej profilaktyki.

- Udzielanie informacji uczniom i rodzicom o różnorodnych możliwościach spędzania wolnego czasu.
- Promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi.
- Nauka rozpoznawania stanów emocjonalnych, uczuć, nastrojów oraz trudności w sferze psychicznej.
- Dbanie o dobrostan psychiczny uczniów poprzez wyposażenie ich w umiejętności radzenia sobie ze: stresem, trudnymi emocjami, brakiem poczucia bezpieczeństwa, poczuciem wyobcowania, samotności.
- Włączenie się samorządu uczniowskiego do konkretnych działań (uczniowie mają prawo zgłaszania własnych pomysłów i inicjatyw, a także poczucia odpowiedzialności za to, co dzieje się w ich środowisku).

VII. ŹRÓDŁA ZEWNĘTRZNEGO WSPARCIA WYCHOWAWCZEGO I PROFILAKTYCZNEGO

Ośrodek współpracuje z wieloma instytucjami m.in.:

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna (wydawanie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, opinie, diagnoza, terapia, konsultacja, psychoedukacja).
- Sądy Rodzinne (współpraca w sytuacjach kryzysowych, współpraca z kuratorami, opiniowanie).
- MOPS-y, MOPR-y, PCPR-y (pomoc materialna, socjalna).
- Policja (profilaktyka zagrożeń, współpraca w sytuacjach kryzysowych).
- Straż Miejska, Straż Pożarna (oddziaływania profilaktyczne, uczestnictwo w uroczystościach szkolnych).

- Pałac Kultury Zagłębia, Biblioteka Publiczna (projekty z dziedzin kultury, akcje teatralne, czytelnicze itp.).
- Instytucje i organizacje wspierające edukację ekologiczną (edukacja).

VIII. STRATEGIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

W celu opracowania struktury i treści Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego wykorzystano następujące strategie skierowane do uczniów – nauczycieli i rodziców

	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice
Strategie informacyjne	• Zapoznanie z zapisami statutu szkoły dotyczącymi procedur w sytuacjach ryzykownych zachowań w szkole. • Informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień.	• Ugruntowanie wiedzy na temat okresu rozwojowego dzieci i młodzieży. • Poszerzenie wiedzy na temat zachowań ryzykownych umożliwiającej rozumienie zjawiska podejmowania zachowań dysfunkcyjnych. • Promowanie sukcesów młodzieży na forum klasy, szkoły, lokalnego środowiska. • Rozpoznanie uczniów z grup ryzyka w klasie, szkole. • Analiza sytuacji wychowawczej.	• Zapoznanie z zapisami statutu szkoły dotyczącymi procedur w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych. • Zdobycie wiedzy na temat zachowań ryzykownych umożliwiającej rozumienie zjawiska podejmowania przez młodzież zachowań dysfunkcyjnych. • Informowanie rodziców o społecznych i zdrowotnych skutkach zachowań dysfunkcyjnych, jakie miały miejsce w szkole.

Strategie edukacyjne	• Prowadzenie zajęć adaptacyjno – integracyjnych. • Trening asertywności. • Doskonalenie umiejętności komunikacyjnych. • Kształtowanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.	• Bieżąca aktualizacja wiedzy z zakresu prawa oświatowego. • Monitorowanie potrzeb w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych i profilaktycznych. • Psychoedukacja. • Udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych. • Kształtowanie umiejętności pracy z rodzicami ucznia przejawiającego zachowania dysfunkcyjne.	• Monitorowanie potrzeb i oczekiwań wobec systemu wychowawczo – profilaktycznego szkoły. • Zapoznanie ze statutem szkoły, podstawowymi regulaminami, szkolnym programem wychowawczo – profilaktycznym. • Psychoedukacja, odpowiadająca na rzeczywiste potrzeby rodziców. • Umożliwienie aktywnej działalności i współdecydowania o życiu szkoły.
--	---	--	---

Strategie alternatywne	• Atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych. • Udział w konkursach przedmiotowych, sportowych i artystycznych oraz wszelkich działaniach alternatywnych. • Organizacja imprez masowych, wycieczki, biwaki, szkolne festyny środowiskowe. • Organizacja i propagowanie olimpiad, konkursów, zawodów. • Praca w organizacjach działających na terenie szkoły, w środowisku lokalnym – samorząd uczniowski, harcerstwo, wolontariat, stowarzyszenia i fundacje, które kreują świadomą pracę na rzecz innych, tym samym rozwijają zainteresowania i wzbogacają rozwój osobowości.	• Spotkania wychowawcy lub nauczyciela mającego kontakt z uczniem przejawiającym pierwsze objawy zagrożenia niedostosowaniem społecznym z pedagogiem szkolnym, psychologiem, dyrektorem lub specjalistami spoza szkoły.	• Organizowanie spotkań konsultacyjnych dla rodziców.
Strategie interwencyjne	• Rozmowy z wychowawcą, rodzicem, pedagogiem, psychologiem szkolnym.	• Udzielanie nauczycielom, wychowawcom wsparcia w sytuacji kryzysu.	• Wskazanie rodzicom osób i instytucji udzielających pomocy i wsparcia w sytuacji kryzysu.

Zmiany środowiskowe	W miarę potrzeb i oczekiwań środowiska szkolnego.
Zmiany przepisów	W miarę potrzeby modyfikowanie wewnętrznych przepisów Ośrodka.

Dyrektor szkoły:

- Stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole.
- Sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów.
- Stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły.
- Współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań.
- Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.
- Nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły.
- Nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- Uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych.
- Opracowuje projekt programu wychowawczo – profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców, opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością.
- Uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.
- Uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.

Nauczyciele:

- Współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.
- Reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia.
- Reagują na przejawy agresji, cyberprzemocy, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów.
- Przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością.
- Udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji.
- Rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach.
- Wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.
- Zachęcają do bezinteresownej pomocy na rzecz innych.
- Zapewniają bezpieczeństwo uczniom podczas zajęć edukacyjnych.
- Aktywnie pełnią dyżury podczas przerw międzylekcyjnych.

Wychowawcy klas:

- Diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów.
- Na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo – profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów.
- Przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy.
- Zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły.
- Są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu.
- Oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami.
- Propagują program zdrowego stylu życia, walki z uzależnieniami i nałogami.
- Wzbudzają zainteresowanie kulturą regionu, kształtują właściwą postawę patriotyzmu, aktywności społecznej, wrażliwości na krzywdę drugiego człowieka, tolerancji.
- Inspirują i wspomagają działania zespołu uczniowskiego, wspierają rozwijanie jego społecznej aktywności w szkole i środowisku.
- Współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach.
- Wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji.
- Rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców.
- Dbają o dobre relacje uczniów w klasie, podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych.
- Współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży (w razie potrzeby).
- Podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Zespół wychowawców grup wychowawczych:

- Analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze.
- Ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy.
- Przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej grup.

Pedagog i psycholog szkolny:

- Diagnozuje środowisko wychowawcze.
- Zapewnia uczniom pomoc psychologiczno – pedagogiczną w odpowiednich formach.
- Współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki.
- Zabiega o różne formy pomocy wychowawczej, materialnej i innej dla uczniów.
- Współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów.
- Współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńczy szkoły.

Rodzice:

- Współtworzą szkolny program wychowawczo – profilaktyczny.
- Uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły.
- Przekazują szkole wszelkie informacje dotyczące sytuacji rodzinnej, materialnej i zdrowotnej uczniów, mające wpływ na realizację celów edukacyjnych szkoły.
- Uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę.
- Aktywnie włączają się w życie szkoły.
- Zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole.
- Współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie.
- Dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów.
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo – profilaktyczny szkoły.

Samorząd uczniowski:

- Jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem.
- Kształtuje umiejętności pracy zespołowej oraz umiejętności organizacyjnych w środowisku klasowym i szkolnym z uwzględnieniem zasad etyki i prawa obowiązującego w demokratycznym państwie.
- Uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły.
- Współpracuje z Radą Pedagogiczną szkoły.
- Prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów.
- Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego.
- Reprezentuje szkołę w środowisku.
- Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.
- Dbą o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.
- Może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Inni pracownicy szkoły:

- Zwracają uwagę na zachowanie uczniów w szkole.
- Zwracają uwagę na bezpieczne przebywanie uczniów w szkole.
- Reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia.
- Informują dyrektora szkoły o negatywnym zachowaniu uczniów i wypadkach na terenie szkoły.

Szkoła współpracuje w zakresie realizacji działań profilaktycznych z Policją, Kuratorami Sądowymi, Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi, Miejskimi oraz Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskim Koordynatorem ds. Profilaktyki, stowarzyszeniami, lekarzami oraz pielęgniarkami szkolnymi.

OCZEKIWANE EFEKTY

- Zmniejszenie skali zachowań problemowych występujących wśród uczniów Ośrodka.
- Utrwalenie wśród uczniów nawyków prozdrowotnych i nabycie przez nich umiejętności aktywnego i zdrowego wykorzystania czasu wolnego.
- Zwiększenie osobistego zaangażowania uczniów i ich motywacji do abstynencji i powściągliwości wobec substancji uzależniających.
- Nabycie przez uczniów SOSW zdolności samodzielnego dokonywania wyboru zachowań właściwych dla zdrowia własnego i innych.

IX. MONITORING I EWALUACJA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

- Za prowadzenie monitoringu realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego na poziomie klasy odpowiada wychowawca.
- Całościowy przebieg wdrażania działań zapobiegawczych w szkole monitoruje pedagog oraz psycholog szkolny.
- Wychowawca klasy dokumentuje realizację programu wychowawczo – profilaktycznego poprzez notatki, wnioski z diagnozy (określenie skali zachowań ryzykownych, wyodrębnienie uczniów z grupy podwyższonego ryzyka, sporządzenie wykazu uczniów przejawiających zaburzone zachowania, wymagających podjęcia działań wychowawczych), opracowanie i realizację tematów na godzinach wychowawczych dostosowanych do potrzeb zespołu klasowego zgodne z programem wychowawczym szkoły.
- Pedagog oraz psycholog szkolny monitoruje całościowy przebieg realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły poprzez:
 - Analizę dokumentacji dotyczącej planowania i przebiegu działań profilaktycznych realizowanych przez wychowawców klas.
 - Gromadzenie dokumentacji działań profilaktycznych.
 - Rejestrację potrzeb nauczycieli w zakresie realizacji programu profilaktycznego.

- Rejestrację informacji przekazywanych przez wychowawców, nauczycieli, rodziców, instytucje zewnętrzne o pojawieniu się nowych zagrożeń bądź nasileniu się dotychczasowych zachowań ryzykownych.
- Ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego dokonuje Zespół Wychowawczy, oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań oraz określając obszary działań profilaktycznych na kolejny cykl kształcenia; z wnioskami i zadaniami zostaje zapoznana rada pedagogiczna na konferencji podsumowującej rok szkolny.
- W ramach ewaluacji programu wychowawczo – profilaktyczny podejmowane będą m.in. następujące zadania:
 - Diagnoza stanu bezpieczeństwa w szkole na podstawie informacji uzyskanych od uczniów i ich rodziców (ankieta, wywiady).
 - Analiza frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych (analiza dzienników lekcyjnych).
 - Diagnoza przyczyn niepowodzeń szkolnych uczniów (analiza dokumentacji, rozmowy z wychowawcami, uczniami, rodzicami).
- Program wychowawczo – profilaktyczny obowiązuje w roku szkolnym 2022/2023 od dnia zatwierdzenia przez Radę Pedagogiczną. Zmiany do programu wprowadzane są po każdej ewaluacji oraz w razie konieczności.

X. DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE

TREŚCI WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W SZKOLE SPECJALNEJ PRZYSPOSABIAJĄCEJ DO PRACY:

Obszar	Zadania	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Zdrowie – edukacja zdrowotna	• Rozumienie własnej niepełnosprawności i ograniczeń z niej wynikających.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.

	• Doskonalenie umiejętności wyboru odzieży i ubierania się adekwatnego do sytuacji, pogody.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog, nauczyciele.
	• Akceptacja zmian i szacunek do własnego ciała.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, pielęgniarka.
	• Doskonalenie umiejętności dbania o zdrowy styl życia i odpowiednią dietę.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, pielęgniarka, inni specjaliści.
	• Rozwijanie umiejętności dbania o zdrowie fizyczne i kondycję psychiczną.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, pielęgniarka szkolna.
	• Doskonalenie umiejętności rozpoznawania własnych uczuć i emocji.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści.
	• Doskonalenie umiejętności i pomagania sobie	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy,

	i innym. • Doskonalenie umiejętności oceny własnych kompetencji. • Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie, rozumienie konieczności badań okresowych, profilaktycznych, wizyt kontrolnych u specjalistów (np. stomatolog, ginekolog). • Nauka radzenia sobie z problemem chorób i śmierci bliskich osób, przeżywania żałoby . • Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych (stresujących, lękowych). • Kształtowanie umiejętności rozpoznawania	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy klas. Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy
--	---	---	---

	i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i osób ze swego otoczenia. • Propagowanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu. • Nauka asertywności. • Budowanie poczucia odpowiedzialności za własne czyny. • Promowanie aktywnego i zdrowego trybu życia. • Propagowanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu. • Wdrażanie procedur obowiązujących na terenie Ośrodka w	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	klas, inni specjaliści. Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog. Pedagog, psycholog i wychowawcy. Pedagog, psycholog, wychowawcy. Pedagog, psycholog, nauczyciele, pielęgniarka szkolna. Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy
--	--	---	---

	związku z COVID-19. Podnoszenie świadomości odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.		klas, nauczyciele, pielęgniarka szkolna, inni specjaliści. .
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	• Doskonalenie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. • Doskonalenie umiejętności nawiązywania relacji z innymi ludźmi. • Nauka nawiązywania właściwych relacji z płcią przeciwną: koleżeństwo, przyjaźń, zakochanie, związek. • Odpowiedzialne rodzicielstwo – poznanie podstawowych zasad sprawowania opieki nad dzieckiem. • Doskonalenie	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. Praca ciągła. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. Praca ciągła.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści. Pedagog, psycholog,

	umiejętności aktywnego udziału w życiu rodziny. • Doskonalenie umiejętności pracy w grupie i pomagania innym. • Wyposażenie w umiejętność budowania wokół siebie kręgu wsparcia - grupy przyjaznych osób (sąsiedzi, dalsza rodzina, rówieśnicy, znajomi). • Kształcenie umiejętności utrzymania bliskości w relacjach z innymi osobami. • Nauka życia towarzyskiego. • Kształtowanie postawy społecznego zaangażowania.	Praca ciągła. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	wychowawcy, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy. Wszyscy nauczyciele. Wszyscy
--	--	--	--

	• Przygotowanie do pełnienia roli dorosłego w pracy zawodowej – realizacja programu „Jestem dorosły chcę pracować” • Nauka respektowania przyjętych norm i umów w społeczności lub grupie. • Wdrażanie i utrwalanie istnienia podobieństw oraz różnic kulturowych, związanych z przynależnością jednostki.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. Praca ciągła. Praca ciągła.	nauczyciele. Wszyscy nauczyciele. Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele i specjaliści.
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań.	• Odkrywanie siebie jako osoby dorosłej. • Kształtowanie świadomości własnej tożsamości. • Nauka elementów kultury osobistej –	W ciągu roku zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie	Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści. Nauczyciele, wychowawcy,

	wygląd zewnętrzny, higiena osobista, odpowiednie zachowanie się w różnych sytuacjach.	z harmonogramem.	specjaliści, pedagog, psycholog.
	• Rozumienie roli ucznia jako osoby dorosłej w Szkole Przysposabiającej do Pracy.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele.
	• Rozwijanie indywidualnych zainteresowań.	W ciągu roku, zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Nauka odróżniania marzeń realnych od nierealnych.	Praca ciągła.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, pedagog, psycholog, inni specjaliści.
	• Poznawanie własnego regionu, kultury, tradycji regionalnych, organizacji i instytucji działających na danym terenie.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Rozumienie ważnych	W ciągu roku.	Pedagog,

	wydarzeń w rodzinie, miejscu zamieszkania, kraju, uczestniczenie w tych wydarzeniach. • Nauka określania planów na przyszłość. • Doskonalenie umiejętności organizowania sobie czasu wolnego. • Doskonalenie umiejętności poprawnego zachowania się w miejscach publicznych. • Doskonalenie umiejętności dokonywania wyborów w różnych sytuacjach życiowych. • Stosowanie się do zasad savoir-vivre'u (odpowiednie zachowanie w różnych sytuacjach, postawy	Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. Praca ciągła.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści. Wszyscy nauczyciele. Pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele, inni specjaliści. Psycholog, pedagog, wychowawcy, inni specjaliści. Psycholog, pedagog, wychowawcy, inni specjaliści.
--	--	--	---

	wobec innych osób). • Rozpoznawanie i nazywanie własnych potrzeb i oczekiwań w odniesieniu do pracy. • Nauka wskazywania swoich mocnych i słabych stron w sytuacji pracy. • Nauka określania swoich preferencji (zainteresowań) i predyspozycji zawodowych, doskonalenie umiejętności planowania swojej przyszłości zawodowej. • Poznawanie znaczenia pracy w życiu człowieka. • Doskonalenie umiejętności oceny swojego postępowania i innych osób w odniesieniu do takich wartości jak: godność,	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. Praca ciągła. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. Praca ciągła.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy, wszyscy nauczyciele i specjaliści.
--	---	---	---

	honor, sprawiedliwość, odpowiedzialność, przyjaźń, uczciwość i zadośćuczynienie. Wdrażanie i utrwalanie poszanowania, tolerancji, akceptacji różnic kulturowych, społecznych.	Praca ciągła.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele i specjaliści.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych	- Doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych. - Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. - Nauka odróżniania fikcji od rzeczywistości – świata kina, teatru, literatury, gier komputerowych. - Poznajanie prawa, w tym uprawnień osób	W ciągu roku Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku. Zgodnie	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści. Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści. Pedagog, psycholog,

	niepełnosprawnych.	z harmonogramem.	wychowawcy, inni specjaliści.
	• Poznawania praw i obowiązków osób dorosłych.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, specjaliści.
	• Doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach groźnych i trudnych.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, specjaliści
	• Poznawanie zasad bezpieczeństwa w kontaktach z innymi ludźmi, nawiązywanych za pomocą Internetu i innych nowych technologii.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Nauka orientacji w przestrzeni bliskiego i dalszego środowiska.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
	• Rozwijanie i doskonalenie umiejętności korzystania z transportu	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.

	publicznego. • Doskonalenie umiejętności zwracania się o pomoc i wsparcie do znanych osób i instytucji w sytuacjach kryzysowych.	W ciągu roku. Zgodnie z harmonogramem.	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas, inni specjaliści.
--	---	---	---

Program został opracowany przez zespół w składzie:

1. mgr Walnik Beata
2. mgr Kozioł Beata
3. mgr Katelbach Magdalena
4. mgr Joanna Grochowska – Pietryja

Zatwierdzam do realizacji:

Przewodniczący Rady Rodziców:

Przewodniczący Samorządu uczniowskiego

Dyrektor Ośrodka
